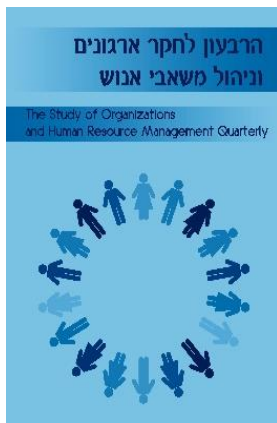

דבר העורכת

אנו מתכבדים להציג את הגיליון הראשון לשנת 2026 של הרבעון לחקר ארגונים וניהול משאבי אנוש.

העבודה על גיליון זה התרחשה בעיצומה של תקופה ביטחונית מתמשכת ומטלטלת, אשר הציבה בפני ארגונים בישראל אתגר ניהול חירום מורכבים. באותם חודשים, לצד הדאגה האישית והלאומית, השיח הארגוני התמקד בעיקר בשאלות של רציפות תפקודית, היעדרות נרחבת של עובדים, וניהול מערכות אנושיות וארגוניות בתנאי אי-ודאות ולחץ מתמשך.

עם סגירת הגיליון באביב 2026, ניכרת תזוזה במוקד האתגרים הניהוליים: מהתמודדות עם מצב חירום מידי אל עיסוק בשיקום השגרה הארגונית החדשה — כזו הנושאת עמה השלכות רגשיות, מקצועיות וערכיות של התקופה. מאמרי הגיליון הנוכחי נבחרו מתוך כוונה לשקף מעבר זה, ולהציע ידע מחקרי ויישומי הרלבנטי לניהול ארגונים ומשאבי אנוש במציאות משתנה.

את הגיליון פותח המאמר "האנשים הנכונים במקומות הנכונים? הקשר בין מאפייני אישיות לבין הצלחה בעבודה" מאת דנה וימן-זקס ועדן סיברובר, העוסק בקשר בין תכונות אישיות לבין הצלחה תעסוקתית בדפוסי העסקה שונים. המאמר משתלב בליבת עיסוקו של כתב העת בהבנת ההתאמה בין אדם לארגון, ומציע תובנות רלבנטיות לניהול קריירות, מיון עובדים, פיתוח הון אנושי ותהליכי קבלת החלטות בתחום משאבי האנוש.

במאמר "הבדלים בין שכירים ועצמאיים בתחושת החרדה המצבית, תפיסת הביטחון התעסוקתי ורמת האושר במהלך מלחמת חרבות ברזל" בוחנות אורית שמיר בלדרמן, מיכל שמיר, גלית טליה אסתרקין ובר שטיינברג את רווחתם הפסיכולוגית והתעסוקתית של עובדים בדפוסי תעסוקה שונים בעת משבר ביטחוני מתמשך. המאמר תורם להעמקת ההבנה של רווחת תעסוקתית כמרכיב מרכזי בניהול משאבי אנוש, ומציע נקודת מבט ניהולית ומדיניותית ביחס להעסקת אוכלוסיות עובדים מגוונות בתקופות של חוסר יציבות.

המעבר לעבודה מרחוק ולעבודה היברידית עומד במרכז המאמר "מעורבות עובדים בעבודה מרחוק: תמונה מורכבת" מאת רן שמחון ונורית זיידמן. המאמר מציג מחקר איכותני הבוחן את השפעת מודלי עבודה אלה על מעורבותם של עובדי הייטק בישראל, ומדגיש את מורכבות מושג המעורבות. ממצאיו מצביעים על תפקידם המרכזי של קשרים בינאישיים, יחסי בית-עבודה ותפיסת העבודה כהגשמה עצמית בעיצוב חוויית המעורבות, לעיתים ללא תלות ישירה במודל העבודה עצמו. בכך תורם המאמר להבנת גורמי הקונטקסט הארגוניים והאישיים המשפיעים על מעורבות עובדים בעידן של עבודה גמישה ודיגיטלית.

במאמר "יעילות המגזר השלישי בישראל: השפעת תמיכה ממסדית על הוצאות הפעילות בעמותות" בוחנים אורי ברחק וישראל קליין את הקשר בין מקורות מימון לבין יעילות ארגונית בעמותות. תרומתו לכתב העת היא בהשלכותיו הניהוליות הרחבות, ובדיון שהוא מציע ביחסי הגומלין בין רגולציה, מבנה מימון ותפקוד ארגוני במגזר הציבורי והחברתי.

למידה מבוססת סימולציה ככלי לפיתוח מיומנויות תקשורת בין-אישית, קבלת החלטות והתמודדות עם מצבים מורכבים עומדת במרכז המאמר "הכשרת סטודנטים במדעי החברה: דוגמה יישומית ממרכז הסימולציה של החוג למדעי האחיות (סיעוד) במכללה האקדמית עמק יזרעאל" מאת קלרה ריספלר ואושרה

שמואל ניר. המאמר מציג כלי יישומי הרלוונטי להכשרת עובדים ומנהלים בארגונים, ומדגיש את החיבור בין פדגוגיה, ייעוץ ארגוני ופיתוח מיומנויות בעולם העבודה.

הגיליון כולל גם סקירת ספר מאת דלית יסעור-בורוכוביץ' "שירותי אנוש? מה זה?", העוסקת בספר "שירותי אנוש: תיאוריה, מחקר ופעולה של תחום מתפתח", בעריכת דלית שמחאי, אורנה בלומן וציון ברנץ (הוצאת פרדס). הסקירה מציעה מבט אישי על תחום שירותי האנוש ומרחיבה את גבולות השיח המקובל בניהול ארגונים, תוך הדגשת ההיבטים החברתיים, הערכיים והמקצועיים של עבודה בארגוני שירות.

מדור זרקור על מנהיגות כולל ראיון שערכו קלרה ריספלר וקרן תורג'מלופו עם אפרת בן עמרם חנין, סמנכ"לית משאבי אנוש במפעל עדשות חניתה. הראיון מציג התמודדות ניהולית עם אתגרים מורכבים במציאות של חוסר ודאות ביטחונית, ומאיר את תפקידם של מנהלים ומנהלות בעיצוב חוסן ארגוני, מחויבות וערבות הדדית בארגונים הפועלים בתנאי קצה.

הגיליון כולל גם מדור חדש: "פינת הספר", המוקדש להצגת ספרות עדכנית ורלוונטית לתחומי ניהול הארגונים וניהול משאבי האנוש, במטרה להרחיב את השיח המחקרי והמקצועי ולהציע לקוראים ולקוראות נקודות מבט נוספות על סוגיות מרכזיות בשדה. אנו משתפים פעולה עם הוצאת מטר ובגיליון הנוכחי נבחר הספר "מצוינות בניהול: שש דרכי הפעולה שמבדילות מנהיגים מצוינים מכל השאר" שנכתב על ידי קרולין דוור, סקוט קלר וויקראם מלהוטרה. המחברים ראינו 8,000 מנכ"לים, מתוכם זיהו 200 שנחשבו לבעלי ביצועי שיא. מתוך הראיונות המחברים חילצו שש דרכי פעולה החוזרות על עצמן בקרב אותם בעלי ביצועי שיא, והן מובאות בספר.

הרבעון לחקר ארגונים וניהול המשאב האנושי ממשיך להזמין את קהילת החוקרים והחוקרות, המנהלים והמנהלות, והיועצים והיועצות הארגוניים להגיש מאמרים מחקריים, תיאורטיים ותיאורי פרויקטים המשלבים בין ידע אקדמי לעשייה ארגונית. אנו מעוניינים במיוחד בעבודות העוסקות בחדשנות טכנולוגית, בתהליכים ארגוניים משתנים, בדילמות אתיות, בפרספקטיבות רגשיות ובהשפעות חברתיות ותרבותיות על ניהול ארגונים ומשאבי אנוש.

תקוותנו כי גיליון זה יתרום להבנת האתגרים וההזדמנויות העומדים בפני ארגונים בישראל בעת הזו, ויעשיר את השיח המחקרי והמקצועי בתחום ניהול הארגונים וניהול המשאב האנושי.

מערכת הרבעון לחקר ארגונים וניהול משאבי אנוש מאחלת לציבור הקוראים והקוראות שנת 2026 בריאה וסגרתית וקריאה מהנה ומועילה של החומר שערכנו עבורכם.

קלרה ריספלר
עורכת